

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ

Скворцов С.І.

студент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ПРОГРЕСИВНА СИСТЕМА ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

В наш час, під час здійснення реформ у Державній пенітенціарній службі України, досить велику увагу приділяють саме прогресивній системі відбування покарань. Адже сучасні засоби виправлення і ресоціалізації засуджених не можуть забезпечити комплекс тих необхідних дій, які сприятимуть відновленню останніх в соціальному статусі повноправного члена суспільства.

Відповідно до Указу Президента України від 08.11.2012 р. «Про концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально – виконавчої служби України» де зазначено, що сучасна система виконання покарань, яка побудована ще за радянських часів потребує негайної перебудови, адже вона не відповідає сучасному рівню соціально – економічного розвитку суспільства, принципам гуманізму та поваги до прав людини під час виконання покарань.

На мою думку, саме прогресивна система відбування покарань повинна виступити одним із засобів реформування усієї Кримінально – виконавчої служби України.

Питанням прогресивної системи відбування покарань приділяли увагу деякі вчені у галузі кримінально – виконавчого права, зокрема: В.М. Трубников, О.О.Малиновський, І.С. Яковець, О.М. Яковлев та інші.

Батьком прогресивної системи відбування покарань вважається англійський діяч у сфері тюремної справи капітан Меконочі (1787 – 1860). Він вважав, що доля засудженого знаходилася в руках самого засудженого. І своїми поступками він міг собі покращити або погіршити умови відбування покарання. В наш час, прогресивну систему відбування покарання визначають як порядок відбування-виконання позбавлення волі, що передбачає зміну умов тримання засудженого в залежності від ступеня його виправлення. Тобто, суть прогресивної системи відбування покарання у тому, що засуджений під час відбування покарання, залежно від своєї поведінки «переміщується з одного рівня на інший». Ці «рівні» можуть покращуватися, або ж навпаки. Деякі вчені, зокрема В.М. Трубников визначає прогресивну систему відбування покарань як один з провідних принципів кримінально – виконавчого права України [1, с. 15].

На думку вчених, прогресивна система зазвичай, проявляється у таких етапах як: зміна умов тримання засуджених шляхом переводу з однієї УВП до іншої; умовно – дострокове звільнення від відбування покарання або заміна невідбутої частини більш м'яким покаранням [2, с. 384].

В той же час є і противники прогресивної системи відбування покарань. Вони стверджують, що дана система являється застарілою і не підходить сучасній кримінально – виконавчій практиці. З цією думкою важко

погодитися. Адже сучасний стан Державної пенітенціарної служби не спроможний належним чином здійснювати виправлення та реоціалізацію засуджених, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Поступові та постійні зміни в умовах відбування покарань, на мою думку, дадуть ті необхідні результати, яких потребують як самі засуджені, так і суспільство в цілому

Але не зважаючи на великі здобутки прогресивної системи відбування покарань у багатьох країнах, Державна пенітенціарна служба України поки ігнорує останню. У сучасному кримінально-виконавчому законодавстві, прогресивна система відбування покарань не закріплена на законодавчому рівні.

Відповідно до вищезазначеного, вважаю за необхідне звернути увагу Державну пенітенціарну службу України, на закріплення прогресивної системи відбування покарань на законодавчому рівні. А щодо самого процесу реалізації, то звісно, це також має бути врегульовано в підзаконних нормативно – правових актах.

Список використаних джерел:

1. Трубников В.М. Прогресивна система відбування покарання як принцип кримінально – виконавчої політик України/ В.М. Трубников// Вісн. харк. нац. універс. ім. В.Н. Каразіна. Сер. «Право». – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. – Вип. 1(2). – С. 6-15
2. Трубников В.М., Филонов В.П., Фролов А.И. Уголовно – исполнительное право Украины: Учебн./ В.М. Трубников, В.П. Филонов, А.И. Фролов. – Донецк: ДИВД МВД Украины, 1999. – 640 с.

Яковчук М.Ю.

студент,

Науковий керівник: Давидович І.І.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права та кримінології,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ДОВІЧНЕ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ

Довічне позбавлення волі є одним з видів кримінальних покарань, передбачених статтею 51 Кримінального кодексу України (далі – КК) та найвищою мірою покарання в Україні, що прийшла на заміну смертній карі.

Відповідно до ч. 1 ст. 64 КК України: «Довічне позбавлення волі встановлюється за вчинення особливо тяжких злочинів і застосовується лише у випадках, спеціально передбачених цим Кодексом, якщо суд не вважає за можливе застосовувати позбавлення волі на певний строк».

Чинний КК України не дає визначення поняттю довічного позбавлення волі. Виходячи зі змісту положення ст.ст. 50, 63, 64 КК України, можна зробити висновок, що довічне позбавлення волі є заходом примусу, який застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні умисного особливо тяжкого злочину, і полягає у позитивній ізоляції засудженого від суспільства та поміщенні його до спеціально призначених для цього кримінально-виконавчих установ.